

Regeringsrätten

Rättsfall

Tillskott genom aktier — ej avdrag för utdelning

Besvär av AB Svenska Metallverken angående inkomsttaxering år 1963. — Bolaget — här kallat A — som ägt hälften av aktierna i bolaget B förvärvade år 1961 av bolaget C den andra hälften av aktierna i B. Köpet skulle likvideras genom att A till C lämnade dels aktier i A och dels en revers på 37,95 milj. kr utan ränta. Som säkerhet för reversen lades de köpta aktierna. A skulle senast den 31/12 1961 utbyta reversen genom utgivandet och överlämnandet av 230.000 B-aktier. Under senare hälften av 1961 utgav A genom nyemission 230.000 B-aktier till en kurs av 165 kr per aktie eller sammanlagt 37,95 milj. kr. De nya aktierna tecknades samtliga av bolaget D, som övertagit C:s reversfordran. D betalade aktierna genom kvittning av denna reversfordran. — TN medgav A avdrag för utdelning på de nyemitterade aktierna med 4 %. MKPN vägrade dock avdraget på yrkande av allmänna ombudet hos MKPN. — KR: ej ändring. — RR ogillade A:s talan, enär A, i enlighet med i det ingångna avtalet angiven förutsättning, måste anses ha utgivit ifrågasvarande 230.000 B-aktier mot erhållande av aktieposten i C. (RR:s utslag den 20/9 1966.)

Anm.: Se Geijer i Skattenytt 1964 sid. 351.

Restavgift: avdragsgill omkostnad?

Ett bolag, som erlagt restavgifter av-

seende anställdas preliminärskatt, yrkade avdrag för restavgifterna såsom varande en omkostnad för utbetalande av de anställdas löner. Avdraget vägrades. (RR:s utslag den 6/9 1966.)

Koncernbidrag, omkostnad eller ej för det utgivande företaget?

A. Besvär av Aktiebolaget L. M. angående inkomsttaxering år 1958. Aktierna i detta bolag liksom i Aktiebolaget C:s Hatt & Mössfabrik i Göteborg ägdes av direktören M. (här förelåg m. a. o. en s. k. oäkta koncern, eftersom båda bolagen ägdes direkt av en fysisk person). Bolagen, som tillverkade och sålde hattar och mössor och dessutom sålde främmande helfabrikat, samarbetade i fråga om produktion och försäljning. — Vid 1958 års taxering yrkade bolaget L. M. avdrag med 40.000 kr för avskrivning på en lånefordran hos bolaget C. Enligt bolaget L. M. förelåg mellan de båda bolagen ett sådant organisationsförhållande som medförde rätt till vinstutjämning genom koncernbidrag. Av bolaget C:s tillverkning hade en viss del under en följd av år sålts av bolaget L. M. Båda bolagens inköp av råvaror dirigerades centralt från M., det i bolaget C. arbetande förlagskapitalet hade helt försträcks av bolaget L. M. och såväl representation som administration hade delvis varit gemensam. — PN vägrade avdraget med motivering bl. a. att något organisationsförhållande av sådant slag som kunde medföra rätt till vinstutjämning genom

s. k. koncernbidrag inte kunde anses föreligga samt att den försträckning, varå avdrag för avskrivning yrkades såsom utgörande koncernbidrag, i realiteten fick närmast anses vara ett aktieägarens personliga engagemang. — KR: ej bifall, enär vad i målet uppgivits angående sambandet mellan bolagen inte utgjorde tillräcklig grund för att anse ett av bolaget L. M. till bolaget C. utgivet s. k. koncernbidrag såsom en omkostnad för det förra bolaget. — RR: ej ändring (RR:s utslag den 12/10 1966.)

B. Besvär av G. P. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1959. — Samtliga aktier i bolaget G. P. och i Eltjänst i L. AB ägdes av direktören P. och dödsboet efter hans hustru (även här förelåg alltså en s. k. oäkta koncern). Under beskattningsåret lämnade bolaget G. P. ett såsom subvention betecknat belopp av 34.214 kr till Eltjänst. Vidare hade bolaget G. P., som tidigare "för upphjälpande av Eltjänsts ställning" övertagit varor till ett försäljningsvärde av 59.397 kr 16 öre, under nämnda år sålt samma varor till Eltjänst för 47.517 kr 73 öre. — PN vägrade bolaget G. P. avdrag för beloppet 34.214 kr och beskattade skillnaden mellan de nämnda köpe- och försäljningssummorna, 11.879 kr. — Hos KR framhöll bolaget G. P. att mellan de båda bolagen rått ett nära samarbete. De hade nämligen i stor utsträckning utfört arbete för en och samma beställares räkning, haft gemensam ledning och gemensamt kontor samt bistått varandra med lån. Bolaget G. P. hade inköpt för sin verksamhet erforderligt elmaterial hos Eltjänst och anlitat detta för arbeten med oljeeldningsanläggningar m. m. Omvänt hade Eltjänst mot vederlag använt bolaget

G. P:s motorfordon för transporter samt verkställt vissa inköp hos detta bolag. — KR förklarade emellertid att av handlingarna i målet icke kunde anses framgå att mellan de båda bolagens rörelser under beskattningsåret förelegat sådant nära samband, att bolaget G. P. kunde anses berättigat till avdrag för det såsom subvention betecknade beloppet 34.214 kr. Vidkommande bolagets köp och försäljning av varor från Eltjänst fick PN:s åtgärd att till beskattning upptaga skillnadsbeloppet 11.879 kr anses lagligen grundad, enär berörda transaktioner icke kunde anses vara ett normalt led i bolaget G. P:s verksamhet utan i stället fick anses vara att likställa med utgivandet av förenämnda subvention. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1966.)

Anm.: Se Skattenytt 1964 sid. 404 angående koncernbidrag.

Förfallna underhållsbidrag till frånskild hustru i samband med bodelning

Besvär av fru G. angående inkomsttaxering år 1963. — Fru G., som deklarerat underhållsbidrag fr. o. m. 1/4 1962 från sin förutvarande man med 1.764 kr, hade i samband med bodelning 12/4 1962 erhållit förfallna underhållsbidrag för tiden från hemskillnaden 1/6 1961 — 31/3 1962. — Hos PN yrkade TI att fru G. skulle beskattas för underhåll från mannen med 6.286 kr, vari ingick dessa förfallna underhållsbidrag. — Fyra ledamöter i PN ansåg, att fru G. borde beskattas för underhåll från mannen, sedan viss del därav hänförts till underhåll av barn, med 5.789 kr. Fyra andra ledamöter ansåg att i samband med bodelning utbetalt engångsbelopp icke kunde beskattas. PN: ej ändring, enär vid

omröstning vid lika röstetal enl. 88 § TF den mening skall bli gällande, som gäller till den skattskyldiges förmån. — Hos KR yrkade TI, att fru G. skulle beskattas för 5.789 kr i underhåll från mannen eller den del därav, som kunde befinnas riktig. — KR beskattade fru G. för beloppet 5.789 kr. Hos RR yrkade fru G. att PN:s beslut måtte fastställas. I andra hand yrkade hon, att inte beskattas för mer än 1.953 kr i underhåll från mannen eller i varje fall inte för mera än de 4.200 kr, mannen avdragit i sin deklARATION. Hon fann det oklart, att hon skulle beskattas för vad hon erhållit i samband med bodelningen. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/9 1966.)

Anm.: Jämför RÅ 1941 ref. 54, vari underhållsbidrag till hemskild hustru, vilket bestämts att utgå en gång för alla för hemskillnadstiden och tiden efter äktenskapets upplösning enl. avtal i samband med hemskillnad, ej ansågs utgöra skattepliktig inkomst för hustrun. — Se GRS VI s. 99.

Skattskyldighet här i riket eller ej?

Besvär av TI angående montören L:s inkomsttaxering år 1962. — L., som var ogift, var i Kongo anställd den 1/1 — den 29/5 1961 hos Transair Sweden AB och den 24/8 1961 till åtminstone utgången av 1963 hos Air Panama. Under mllantiden sommaren 1961 var L. utan anställning och utan inkomst. — PN ansåg att L. varit bosatt i Sverige hela 1961 och alltså skattskyldig här. — KR ansåg däremot att L. med hänsyn till arten av hans anställningsår i Kongo och till den tidpunkt varunder han vistats här icke var skattskyldig i Sverige. — Häröver klagade TI, som framhöll att L. under 1961 inte haft sammanhängande anställ-

ning utomlands mer än c:a 10 månader och att L. ej ens gjort gällande att han vistats utom riket längre tid. — RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 4/10 1966.)

Anm.: Bortsett från att det var oklart var L. vistats under sommaren 1961 torde L. enligt dubbelbeskattningsavtalet med Kongo ha gått fri från beskattning här, då han vistats i Kongo mer än 183 dagar. Se vidare Skattenytt 1967 sid. 65 (Pehrson).

Eftertaxering: oriktig uppgift?

Besvär av TI angående eftertaxering av A. för år 1958. — A. hade år 1958 deklarerat underskott på rörelse (pälsdjursuppfödning) till 3.698 kr. — TN vägrade avdrag för underskottet, enär rörelsen ansetts hänförlig till hobbyverksamhet. — Sedan taxeringsrevision verkställdts, därvid A:s inkomst av rörelsen uppskattades till 8.228 kr, eftertaxerade PN A. för 3.000 kr inkomst av rörelse. — KR undanröjde dock eftertaxeringen, då A. inte ansågs ha haft någon behållen inkomst av rörelsen under beskattningsåret. — RR lämnade TI:s besvär häröver utan bifall och yttrade: A. redovisade i sin år 1958 avgivna självdeklARATION resultatet av den av honom bedrivna pälsdjursuppfödningen såsom inkomst av rörelse. Vederbörande TN ansåg emellertid verksamheten hänförlig till hobbyverksamhet och vägrade A, avdrag för uppgivet underskott å verksamheten. TN:s beslut vann laga kraft. Vid angivna förhållanden kan A. — oavsett efter vilka grunder han beräknat rörelseinkomsten — icke anses hava vid ifrågasvarande taxering lämnat oriktigt meddelande, som föranlett att han blivit för lågt taxerad. (RR:s utslag den 4/10 1966).

Förlustutjämning: "samma eller så gott som samma personer"?

A. Ett bolag, som startat sin rörelse den 1/3 1956 och vars aktiekapital från början utgjort 25.000 kr, ökade under år 1960 aktiekapitalet till 55.000 kr. Vid 1961 års taxering yrkade bolaget avdrag för så stor del av under tiden den 1/3—den 31/12 1956 redovisad förlust att beskattningsbar inkomst inte uppkom vid nämnda taxering. Aktierna på nominellt 100 kr, som den 1/3 1956 ägts av A, B, C och D i poster om 65, 60, 60 och 65 aktier, ägdes den 31/12 1960 av A och D indirekt genom bolag i poster om 143 aktier var samt av B och E direkt i poster om 132 aktier var. — TN vägrade avdrag under åberopande av 8 § förordningen om förlustutjämning. — Hos PN vidhöll bolaget avdragsyrkandet och anförde bl. a. att A, B, D och E varit de egentliga initiativtagarna till bolagets bildande. Då det brådskat och E inte genast varit tillgänglig hade hans aktier tillfälligt tecknats av C. — PN: ej ändring, enär c:a 1/4 av aktierna bytt ägare sedan förluståret. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1966.)

B. Ett bolag, vars aktiekapital varit fördelat på 700 aktier, yrkade vid 1963 års taxering avdrag för förlust som hänförde sig till beskattningsåret 1961. Den 1/1 1961 hade av aktierna 586 ägts av bolagets direktör J. och 114 av hans dotter. Den 31/12 1962 hade förändring i aktieinnehavet skett så att J:s son av fadern övertagit 132 aktier. J. uppgav bl. a. att såväl dottern som sonen sedan flera år tillbaka innehaft av J. utfärdade reverser. Vid dessas utfärdande hade förutsetts att de skulle utbytas mot aktier till motsvarande belopp på barnens myndig-

hetsdagar. Så hade skett år 1958 med dotterns revers och år 1960 med sonens. — PN vägrade förlustavdrag, enär aktieposten å 132 aktier ej övergått på sonen vare sig genom arv eller testamente och densamma ej heller kunde anses obetydlig. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1966.)

Ränta på kvarstående skatt på grund av höjd taxering

Ett bolag anhöll hos Länsstyrelsen om befrielse från ränta på kvarstående skatt enligt 1961 års taxering. Enligt bolaget hade räntepåföringen föranletts av att vederbörande TN frångått bolagets deklaration genom att vägra dels avdrag för kostnader i samband med bolagets bildande, 1.080 kr, och dels avskrivning å fordringar, 30.000 kr. Bolaget, som under beskattningsåret övertagit en såsom enskild firma bedriven rörelse, uppgav att förfarandet med nedskrivning av vissa fordringar skett i den enskilda firmans räkenskaper de sista 12 åren med varierande belopp och fullt synligt för taxeringsmyndigheterna. Ln och KR: ej ändring. — RR befriade med hänsyn till i målet upplysta omständigheter bolaget från skyldigheten att gälda ifrågavarande ränta. (RR:s utslag den 13/10 1966.)

Fyllnadsbetalning av preliminärskatt efter den 30 april näst efter inkomståret

M. hade den 18/10 och den 15/11 1960 till centrala skattekontot verkställt fyllnadsinbetalning av preliminärskatt för år 1959. Uppbördsverket i Stockholm påförde M. kvarstående skatt enligt 1959 års taxering med 11 kr. Hos uppbördsverket yrkade M. att erhålla ny debetsedel å slutlig skatt, utvisande att kvar-

stående skatt ej förelåg, enär efter nämnda inbetalningar den kvarstående skatten skulle uppgå till endast 4 kr. ÖÄ avsåg M:s yrkande. KR yttrade: Enligt UF förfaller preliminärskatt till betalning under uppbördsårets 6 särskilda uppbörds-terminer. Av 27 § 3 mom. UF framgår att skattskyldig äger erlægga preliminärskatt även efter uppbördsårets utgång, varvid dock sådan så kallad fyllnadsbetalning, som fullgjorts efter den 30 april näst efter inkomståret, icke beaktas när fråga uppkommer om beräkning av ränta å kvarstående skatt. Ehuru UF sålunda förutsätter att fyllnadsbetalning av preliminärskatt kan komma att ske även efter uppbördsårets utgång, ger UF icke den skattskyldige rätt att efter eget skön uppskjuta fyllnadsbetalning under avsevärd tid efter nämnda den 30 april. M:s i målet ifrågakomna inbetalningar har skett först den 18/10 och den 15/11 samt har kommit till uppbördsverkets kännedom först den 2 och den 22/11. Enär M. i enlighet med vad sålunda anförts icke har berättigat anspråk att bli tillgodoräknad ifrågavarande 7 kr såsom preliminärskatt för 1959, lämnar KR besvären utan bifall. — RR fann besvären icke förtjäna avseende. (RR:s utslag den 13/10 1966.)

Återställande av försutten tid för ansökan om tillämpning av 80 %-regeln

L., som inkommit med ansökning om

avkortning eller restitution av skatt enligt 80 %-regeln först efter utgången av kalenderåret näst efter taxeringsåret, hemställde om återställande av den försuttna tiden för ansökningens ingivande. — RR fann yrkandet härom ej kunna upptagas till prövning, enär den i 4 § 1952 års KF stadgade tiden för ingivande av ansökan om avkortning eller restitution av skatt icke var av beskaffenhet att jämlikt § 19 regeringsformen kunna återställas. (RR:s utslag den 12/7 1966.)

Återställande av försutten besvärstid

A:s besvär hos PN med yrkande om nedsättning av hans inkomsttaxering år 1961 hade ej upptagits till prövning, då densamma inkommit för sent. — Hos RR yrkade A. återställande av den försuttna besvären eller alternativt resning. A. åberopade läkarintyg utvisande att han på grund av akut blödande magsår varit helt oförmögen till arbete med strängt sängläge under tiden 11—25/8 1961. — RR fann på grund av omständigheterna i målet skäligt förordna att PN, utan hinder av att A:s därstädes anförda besvär inkommit för sent, hade att upptaga desamma till prövning och avgörande samt att handlingarna fördenskull skulle överlämnas till PN. (RR:s utslag den 12/7 1966.)